

Mindre Meddelelser og Anmeldelser.

Entomologiske Notitser fra Bornholm.

Paa de følgende Linier skal jeg meddele nogle spredte Iagttagelser over bornholmske Insekter, der enten ikke er kendt fra Øen tidligere eller er saa sjældne, at Meddelelser om Fund kan ventes at have Interesse.

Odonata.

Lestes virens Charp. Denne Art, der hidtil kun er fanget paa Bornholm her i Landet, har jeg fanget 19. Juli 1936 i Almindingen, samme Aar den blev paavist som forekommende paa Bornholm af K. O. Leth.

Saltatoria.

Stauroderus bicolor Charp. Denne over hele Bornholm meget almindelige Græshoppe har jeg fundet paa Græsholmen ved Christiansø. Det er ganske bemærkelsesværdigt at finde denne Art paa en saa afsides beliggende Ø (ca. 20 km fra Bornholm). Det samme bemærker Kjell Ander om *Metrioptera grisea* F., der ligeledes er fundet derovre paa Nabøen Christansø. (Sidstnævnte Art har jeg fra Boderne.)

Hvorledes disse 2 Arter har fundet over til denne lille isoleerede Øgruppe kan ikke afgøres, men Muligheden for, at de er indslæbt, foreligger og er vel oven i Købet ret sandsynlig. De kan enten være kommet derover med indført Hø eller maaske med den Jord, der i sin Tid er sejlet derover til at foretage Begravelser i.

Coleoptera.

Af Biller er der indsamlet ihærdigt paa Øen og Resultatet foreligger i Wests „Fortegnelse over Danmarks Biller“. Men alligevel maa man regne med at finde mange flere Arter derovre, end man hidtil har gjort. Herpaa tyder ogsaa, at den følgende Liste over Biller nye for Øen rummer mange meget hyppige Arter.

Cychnus rostratus L. $\frac{30}{7}$ 1936 og $\frac{14}{7}$ 1937, Randkløve.

Notiophilus pusillus Waterh. $\frac{7}{7}$ 1940, Randkløve.

Haliplus lineatocollis Marsh. $\frac{3}{5}$ 1942, Randkløve.

- Colymbetes fuscus* L. $^{10}/_7$ 1938, Randkløve.
Acitius sulcatus L. $^{10}/_7$ 1938, Randkløve.
Dytiscus marginalis L. $^6/_6$, $^{12}/_6$, $^{17}/_7$ 1942, Randkløve.
 — *latissimus* L. Juni 1942, Ankermyr.
Gyrinus natator L. $^{19}/_5$, $^{17}/_8$ 1944, Randkløve.
Enochrus bicolor Fabr. Alm. Sommeren igennem i Randkløve.
Aleochara curtula Gze. Bornh.
Tillus elongatus L. $^{30}/_6$ 1938, Ypnasted.
Helmis maugaei Bedel. Taget af Prof. A. Thienemann (Mitt. Naturwiss. Ver. Neuvorpommern u. Rügen. 1907) i Dyndalaa 12. Juni 1905. Jeg har taget Arten den 5. Juni 1942 i den som Findested for *Planaria alpina* (Dana) berømte Bæk ved Allinge. Endvidere er den almindelig i en lille Skovbæk, Krukkerenden i Randkløve.
Dermestes lardarius L. $^{10}/_7$ 1938, Randkløve.
Anthrenus museumum L. August 1937, $^{25}/_6$ 1939 og $^{13}/_8$ 1942, Randkløve.
Byrrhus pilula L. August 1937, Randkløve.
Pityophagus ferrugineus L. $^{30}/_6$ 1939, Randkløve.
Tenebrio molitor L. Mængder paa Gulvet i et Dueslag i Randkløve.
Geotrupes stercorarius L. $^{26}/_6$ 1935, Randkløve.
Oryctes nasicornis L. $^{19}/_7$ 1942, Ypnasted.
Nacerda melanura L. $^{10}/_7$ 1937 og $^{10}/_7$ 1938, Randkløve.
Clytus arietis L. $^5/_7$ og $^{10}/_7$ 1941, Randkløve og Ypnasted.
Saperda (carcharias L.?). $^{25}/_8$ 1942, Ekkodal, 3 Larver.
Plateumaris sericea L. $^5/_7$ 1940, Bastemose.
Peritelus hirticornis Hbst. Bornh.
Phytonomus meles F. Bornh.

Hemiptera Heteroptera.

- Limnotrechus gibbifer* Schumm. Randkløve og Bølshavn.
Notonecta maculata Fabr. $^{17}/_8$, Randkløve.
Callicorixa producta Reut. Randkløve og Bølshavn.
 — *hieroglyphica* Duf. Randkløve.
 — *Fabricii* Fieb. Randkløve.
 — *limitata* Fieb. Randkløve.
Anticorixa linnei Fieb. Randkløve.
Saldula saltatoria L. $^7/_7$ 1942, Randkløve.
Coranus subapterus De G. 1 Stk. mrk. $^{11}/_8$ 1942 Bølshavn har fuldtudviklede Vinger, hvilket efter „Danmarks Fauna“ (Bd. 12. 1912) skal være yderst sjældent.
Lygus kalmi L. Randkløve $^{31}/_7$ 1937 2 Stk. $^9/_8$ 1944 Mængder paa Dild (*Anethum graveolens* L.) i en Køkkenhave. Alle Planterne

i et helt Bed var tæt besat med Tægerne, der ved Sugning fik Planterne til at hænge slapt med Bladene. Planterne satte da heller ikke Frugt. Tægen lever ellers selskabeligt paa forskellige andre Umbelliferer. Det angives, at Arten kan gøre en Del Skade ved at suge paa Selleri (*Apium*), men Skaden skal ikke være stor. (Thomsen & Bovien: Haveplanternes Skadedyr 1933.)

Hymenoptera.

Crabro planifrons Thoms. Randkløve 10. Juli 1938. Kun to tidligere Fund i Landet.

Anthophora bimaculata Panz. Af denne meget sjældne Bi har jeg taget 1 Stk. i Randkløve Sommeren 1938. Hidtil er den her i Landet kun kendt fra Lolland (Kærstrup og Høvænge Skov).

Halictoides inermis Nyl. har jeg taget i Randkøve (5/7 1937). Hidtil kendtes den kun fra Sjælland (Strandmøllen og Tibirke).

Planipennia.

Myrmeleon formicarius L. Foruden paa de kendte Lokaliteter ved Rønne, Dueodde og Boderne har jeg set Mængder af Larver paa en ny Lokalitet, Paradisbakkerne.

Lepidoptera.

Aporia crataegi L. Fra Bornholm foreligger kun Meddelelse om 2 Fund. Jeg har iagttaget den et Par Gange i Randkløve og Gudhjem (21/7 1939).

Argynnis adippe Rott. ab. *cleodoxa* Ochs. er ikke tidligere kendt fra Øen. Jeg har taget et Eksempel af denne sjældne Aberration i Ekkodalen i Almindingen.

Argynnis paphia L. Om denne Art skal jeg meddele en lille biologisk Iagttagelse:

En Dag jeg kom spadserende ad en lille Sti i Skoven i Randkløve, saa jeg midt paa Stien et nydeligt falmet Kirsebærblad. Jeg lagde Mærke til det, dels fordi det endnu var Sommer og Løvfaldet ikke begyndt, dels fordi det laa og stak af mod den sorte Jord med sin smukke okkergule Farve. Men samtidig med mig var der aabenbart en anden, der havde lagt Mærke til Bladet, for pludselig fløj en Kejserskaabe ned over Bladet, standsede lige over det i Luften, og indtog den karakteristiske Stilling med nedhængende Bagkrop, hvormed *Rhopalocera*-Hanner i Regelen indleder Copulationen. Den vedblev hermed et Stykke Tid, men opgav da og fløj bort efter at have berørt Bladet nogle Gange.

Bladet, der ved sin Farve mindede meget om en Kejserskaabe, maa have forledt den nævnte ♂ til at tro, at den havde en Artsfælle for sig. Af Iagttagelsen ses, at Parringsreflekserne kan sættes

i Gang udelukkende ved Hjælp af Synet af en ♀. Hos Sommerfuglene er det jo ellers saadan, at Lugtesansen spiller en stor Rolle i denne Henseende.

Acronycta alni L. Denne meget sjældne Noctuide, der saa vidt jeg ved kun er taget paa Øen en enkelt Gang, har jeg taget 2 Gange i Randkløve. Begge Gange var det Larver. Den ene tog jeg paa Ahorn (*Acer*) $27/7$ 1936, den anden blev taget paa Kirsebær (*Cerasus*) $25/8$ 1943. Det lykkedes mig at klække begge Larverne, der var fuldvoksne ved Fangsten.

Fumea casta Pall. saa jeg i Mængder paa en Tur til Fugle-reservatet Græsholmen ved Christiansø.

Phlyctænodes palealis Schiff. har jeg fra Ypnasted ($31/7$ 1939), en ny Lokalitet paa Øen, som sammen med de 4 tidligere kendte Lokaliteter slutter en Ring langs Kysten.

Aphomia sociella L. Af denne almindelige Pyralide har jeg taget 3 Stk. i Randkløve, hvoraf det ene var særlig bemærkelsesværdigt ved sin Størrelse, idet Vingemaalet hos denne overskrider det af van Deurs i „Danmarks Fauna“ (Bd. 48. 1942) angivne Maal, 14—16 mm, med 1 mm.

Diptera.

Hexatoma pellucens Fabr. Af denne *Tabanide* kendes efter Litteraturen (Lundbeck 1907 & -19) kun 4 Fund i Danmark, nærmere betegnet fra Ordrup Mose, Silkeborg Vesterskov og Buderupholm. Jeg har taget et Eksempel i Randkløve paa Bornholm $17/7$ 1938. I Zoologisk Museums Samling staar desuden 1 Stk. fra Funder ($10/8$ 1919, Esben-Petersen leg.).

Doros conopeus (Fabr.), der er en af vore sjældneste *Syrphider*, idet den kun kendes i 5 danske Eksemplarer, har jeg taget i Randkløve Juli 1942. Arten er ny for Bornholm.

Palle Johnsen.

Anmeldelser.

Danmarks Fauna 50. Biller XII, Heteromerer af Victor Hansen, Larverne ved Sv. G. Larsson. 293 Sider, 166 Figurer. Kbhvn. (G. E. C. Gad). Pris 7.25 Kr., ib. 8.75 Kr.

Dette Bind af Danmarks Fauna er Nummer 50 i den Række Haandbøger som Dansk Naturhistorisk Forening har udgivet, og der er god Grund til at lykønske Forfatterne med, at det netop blev dem, der kom til at udgive Jubilæumsbindet, da Victor Hansen og Sven Gisle Larsson er de to nulevende Medarbejdere, der hidtil har ydet det største Bidrag til Danmarks Fauna.